

Смілянець Андрій Валентинович

2 курс, факультет електроніки,

НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Балакірова С. Ю., к.ю.н., доцент

кафедри філософії ФСП НТУУ «КПІ»

Живопис Олександра Богомазова, як представника українського кубофутуризму першої половини ХХ століття

Кубофутуризм – один з художніх напрямів, що репрезентує естетичну своєрідність українського авангарду першої половини ХХ ст.. Саме українські авангардні митці, хоча більше тяжіли до кубізму, об'єдналися під назвою кубофутуризму та одержали певну свободу у своїй інтерпретації світу, що стрімко розвивається під впливом технологічної революції.

Перша виставка робіт кубофутуристів в Україні називалась "Ланка", але громадськість не сприйняла естетичні новації художників, і розкритикувала нові художні форми кубофутуристів. Незважаючи на це, у 1914 р. О.Богомазов створює групу "Кільце"[1, с .219] і влаштовує виставку з гаслом «Ми доводимо існування в нашому місті творчих сил», в якій взяли участь понад два десятки українських художників.

Будучи прихильником кубофутуризму, О. Богомазов пише трактат "Живопис і елементи" - блискучу теоретичну роботу про те, як темп і ритм зовнішнього життя перекладається художньою особистістю на мову живопису. «Світ виповнений енергією руху, – розмірковує автор, – і спостережливе око бачить динаміку навіть у статичному предметі («гора насувається», «рейки біжать», «стежка в'ється»)). [2, с.541]. Прагнення перевести цю енергію руху, швидкості, процесуальності у художні образи дозволили Богомазову створити власну концепцію живописної мови. Предмет для кубофутуриста – це не інертна матерія: «Київ у своєму пластичному об'ємі виповнений прекрасного і розмаїтого глибокого динамізму. Тут вулиці впираються у небо, форми напружені, лінії енергійні, вони падають, розбиваються, співають і грають». [2, с.541].

У ті часи технології дуже швидко розвивалися, з'являлися перші трамваї, розроблялися перші двигуни, що дозволяло досягати великих швидкостей. Це не могло не вплинути на творчість художників того часу. Наприклад картина О. Богомазова "Трамвай" або "Потяг", зображує швидкість, рух, динаміку нових досягнень техніки в стилі кубофутуризму.

Як і всі кубофутуристи, О.Богомазов віддає перевагу урбаністичним сюжетам («Потяг», «Базар», «Монтер», «Дівчина з обручем»), але на відміну від італійського футуриста Марінетті, що з гіркотою ганьбить свою Венецію і називає її «ринком лахмітників», та від інших, хто трактував тему міста як місця, де руйнується і гине особистість, він вважав, що «... місто б'є особистість, але воно таки може і викувати її». [2, с.542].

Таким чином, кубофутуризм О.Богомазова можна трактувати як енергію руху міського середовища, пом'якшену живими кольорами сонця, повітря, людей, а самого Богомазова – як художника і теоретика за глибиною та обґрунтованістю кубофутуризму, поставити поряд з визначними творцями першої половини ХХ століття.

Dni nauki FSP 2015

Список використаних джерел:

1. Мистецтво України. Енциклопедія. – Том 1. – Київ., 1995. – с. 219.
2. Українська та зарубіжна культура . За ред. Заковича М.М. – К.: «Знання». – 2000. – с. 541-542.